

Beleidsdocument Social Return gemeente Waddinxveen 2021

1 Inleiding

'We willen dat iedereen in Waddinxveen gelijkwaardig meedoet in de samenleving. Dit betekent een inclusieve samenleving waarin iedereen op voet van gelijkheid mee kan doen en de mogelijkheden, talenten en eigen regie van onze inwoners centraal staan. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties geven we invulling aan die inclusieve samenleving.' (Programmabegroting 2019-2023)

Social Return is een 'containerbegrip'. Het omvat meerdere afspraken over de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Social Return is zowel het maken van als het uitvoeren van afspraken tussen inkoper en leverancier. De precieze vorm verschilt per afspraak. Er zijn veel varianten, zoals verplichtingen in geld, in aantallen plaatsingen et cetera.

De gemeente Waddinxveen ziet Social Return als een instrument voor met name gemeenten om sociale doelstellingen te realiseren bij aanbestedingen en bij het verlenen van subsidies en vergunningen. Veelal gaat het om het creëren van (extra) werkplekken voor de doelgroep van de Participatiewet en de baanafpraak uit het Sociaal akkoord of andere groepen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit is derhalve één van de instrumenten die kan bijdragen aan de wens om inwoners van de gemeenten mee te laten doen in de samenleving.

De gemeente Waddinxveen hecht hiernaast waarde aan het inkoop- en aanbestedingsbeleid en het maatschappelijk verantwoord inkopen (hierna: MVI) en heeft dit door ondertekening van het Manifest MVI onderschreven. Social Return is ook benoemd in het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid van de gemeente Waddinxveen.

Om uitvoering te geven aan het Manifest MVI is er een actieplan MVI opgesteld. Eén van de actiepunten van het actieplan MVI is het implementeren van Social Return.

Aan de opdrachtnemers van de gemeente wordt een Social Return-verplichting opgelegd zodat de doelstelling van de gemeente op het gebied van Social Return wordt behaald.

In dit beleidskader worden de kaders van het Social Returnbeleid van de gemeente Waddinxveen vastgelegd.

2 Uitgangspunten Social Return

Doelstelling van Social Return

Het creëren en stimuleren van mogelijkheden van (tijdelijke) arbeidsparticipatie voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt zodat hen de mogelijkheid tot het opdoen van werkervaring wordt geboden. Uitgangspunt is dat men door de opgedane werkervaring, eventueel in combinatie met een (vak) opleiding, meer kans maakt op een reguliere baan. Ook het stimuleren van sociaal en maatschappelijk ondernemen is een doelstelling van Social Return.

De uitgangspunten die bij Social Return van de onderstaande vormen van aanbestedingen worden gevolgd zijn:

- Aanbestedingen voor **diensten** met een waarde \geq €200.000 exclusief btw wordt 5% van de opdrachtwaarde exclusief btw ingezet ten behoeve van Social Return;
- Aanbestedingen voor **werken** met een waarde van \geq €500.000 exclusief btw wordt 2% van de opdrachtwaarde exclusief btw ingezet ten behoeve van Social Return;
- Aanbestedingen voor **levering**: hierbij wordt per aanbesteding bekeken welke vorm of percentage aan Social Return wordt uitgevraagd bij de opdrachtnemer;
- Per aanbesteding wordt bekeken in hoeverre de percentages proportioneel zijn dan wel of er ruimte is om een afwijkend percentage (hoger of lager) te vragen;
- Voor alle vormen van aanbestedingen lager dan de eerdergenoemde waarden wordt er per aanbesteding bekeken of er een bedrag in het Social Return-fonds gestort dient te worden.

2.1 Wanneer is Social Return succesvol?

Het antwoord op die vraag zullen gemeenten en ondernemers verschillend beantwoorden. De gemeente heeft een financieel en maatschappelijk belang bij het verminderen van het aantal uitkeringen voor mensen die kunnen werken. Er zijn ook diverse onderzoeken welke aantonen dat arbeid bijdraagt aan het welvaren en de kans op schulden verkleind. Ook het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners is een doel van de gemeente. De inzet van Social Return zal naar verwachting op alle voornoemde punten een positieve bijdrage leveren.

Voor werkgevers geldt dat de inzet toegevoegde waarde moet hebben voor het bedrijf(proces). Het moet bijdragen aan de continuïteit en winstgevendheid van het bedrijf. Ook hier geldt dat veel bedrijven een positieve bijdrage willen leveren aan de samenleving en hier inzet op willen plegen door bijvoorbeeld de inzet op Social Return.

2.2 Raamovereenkomst

Voor het bepalen van de waarde van de Social Return verplichting bij een raamovereenkomst wordt gewerkt met een prognose die elke 12 maanden wordt bijgewerkt. Het genoemde percentage wordt aan de hand van de prognose van de opdrachtwaarde uitgedrukt in een geldbedrag (percentage Social Return x opdrachtwaarde).

Als de werkelijke omvang van de (deel) opdrachten afwijkt, beweegt de omvang van de Social Return verplichting in hoogte of laagte mee.

Omdat het bij een raamovereenkomst niet vooraf bekend is voor welk bedrag per contractjaar daadwerkelijk aan Opdrachten wordt verstrekt, zal voor de eventueel volgende contractjaren de SR-verplichting worden bijgesteld op basis van de daadwerkelijk verstrekte Opdrachten in de voorgaande contractjaren. De Social Return verplichting kan uitsluitend worden ingevuld door middel van de in hoofdstuk 3 genoemde mogelijkheden.

2.3 Boete

De verantwoordelijkheid voor de invulling van de Social Return verplichting en het aanleveren van gevraagde gegevens in het registratiesysteem (zie hoofdstuk 4) ligt volledig bij de opdrachtnemer.

Het niet (volledig) voldoen aan de verplichting heeft een boete tot gevolg. Deze boete is 125%. Hiermee wordt bedoeld dat het niet ingevulde bedrag wordt verhoogd met 25% van dit bedrag. Met opdrachtnemer wordt vooraf contact opgenomen om te bespreken of er alsnog invulling gegeven kan worden aan de openstaande verplichting.

2.4 Uitvoering met partner(s) en/of onderaannemer(s)

Als de opdrachtnemer de opdracht samen met partner(s) en/of onderaannemer(s) uitvoert, kan in overleg met de adviseur Social Return de feitelijke uitvoering van de Social Return verplichting (deels) uitgevoerd worden door deze partner(-s) en/of onderaannemer(-s). De opdrachtnemer blijft verantwoordelijk en aanspreekbaar voor de invulling van de Social Return verplichting, ook als die door partner(-s) en/of onderaannemer(-s) wordt ingevuld.

3 Invulling Social Return

De mogelijkheden van de inzet van Social Return, in volgorde van voorkeur, zijn:

1. arbeidsparticipatie en -ontwikkeling;
2. opdracht sociale werkvoorziening en/of sociale ondernemer;
3. maatschappelijke activiteiten.

Een combinatie van deze mogelijkheden is toegestaan.

Na opdrachtverlening wordt de exacte invulling door de adviseur Social Return met de opdrachtnemer besproken.

3.1 Arbeidsparticipatie en -ontwikkeling

3.1.1 Arbeidsparticipatie

Arbeidsparticipatie biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid om werkervaring op te doen. Het is een belangrijke opstap naar duurzaam werk. Voor de invulling van de Social Return verplichting kan de opdrachtnemer een medewerker of medewerkers voordragen. De volgende voorwaarden zijn van toepassing:

1. Een medewerker mag tot (maximaal) 52 weken na laatst verkregen uitkering worden opgevoerd. Dit geldt niet voor:
 - a. medewerkers uit de doelgroepen garantiebanen (Wet banenafpraak), Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Wajong. Zij mogen altijd worden opgevoerd gedurende de looptijd van de overeenkomst;
 - b. BBL en BOL-leerlingen. Zij mogen gedurende hun studieperiode worden opgevoerd.
2. De gewerkte uren van medewerkers mogen opgevoerd worden gedurende de looptijd van de overeenkomst;
3. Een medewerker kan maar vanuit één doelgroep worden opgevoerd;
4. Per week mag een medewerker maximaal 38 uur worden opgevoerd;

5. Een medewerker kan in het kader van de invulling van een Social Return verplichting bij meerdere organisaties werken. In dat geval blijft het totaal van maximaal 38 uur gelden per medewerker. Per uur voert maximaal één organisatie de medewerker op;
6. Bij stages, BBL- en BOL-leerlingen gaat het om leerlingen van het VMBO, VSO, praktijkscholen en MBO niveau 1, 2, 3, en 4;
7. Bij opdrachten met een contractwaarde groter of gelijk aan € 500.000,- kan de Social Return verplichting voor maximaal 50% worden ingevuld met de inzet van leerlingen.

De opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor het aantrekken van kandidaten. De gemeente kan en wil hier een ondersteunende rol in vervullen door middel van het matchen van kandidaten op vacatures.

Om de kans tot slagen zo groot mogelijk te maken, is het van belang dat opdrachtnemer uit meerdere bronnen kan putten. De Social Return adviseur van de gemeente legt zo nodig contact met het Werkgeversservicepunt Midden Holland, UWV of het SW-bedrijf om ook kandidaten met een andere uitkering of achtergrond te kunnen matchen. Door dit netwerk wordt de kans van slagen vergroot.

Een kandidaat kan uitsluitend ter vervulling van de Social Return verplichting worden opgevoerd als de medewerker behoort tot de doelgroep Social Return, zoals beschreven in onderstaande tabel:

Doelgroep	Uurtarief Op basis van contracturen Fulltime dienstverband 38 uur (1976 uur per jaar)	Jaartarief Excl. kosten arbeidsontwikkeling, incl. begeleidingskosten en werkgeverslasten
Participatiewet dienstverband 52-104 weken	€ 22,80	€ 45.000,-
Participatiewet dienstverband < 52 weken	€ 17,70	€ 35.000,-
WIA / WAO	€ 15,20	€ 30.000,-
Wajong	€ 15,20	€ 30.000,-
WSW	€ 15,20	€ 30.000,-
Garantiebanen	€ 15,20	€ 30.000,-
> 1 jaar in WW	€ 12,70	€ 25.000,-
< 1 jaar in WW	€ 5,10	€ 10.000,-
Leerling BBL	€ 5,10	€ 10.000,-
Leerling VSO / Praktijkonderwijs	€ 5,10	€ 10.000,-
Leerling BBL	€ 5,10	€ 10.000,-
Stage (BOL, snuffel- of oriëntatiestage)	€ 2,50	€ 5.000,-
Leerling stage (BOL)	€ 2,50	€ 5.000,-

Relatie Social Return met loonkostensubsidie

De werkgevers ontvangen voor de volgende personen ook een loonkostensubsidie: Wajongers, Wsw'ers en mensen met een arbeidsbeperking die zijn ingeschreven in het doelgroepenregister van het UWV. De hoogte van de loonkostensubsidie is afhankelijk van de woonplaats van de kandidaat en/of de doelgroep.

Begeleiding/ Einde opdracht

De adviseur Social Return houdt gedurende de looptijd van de opdracht een vinger aan de pols bij de voortgang van de SR-invulling. Soms vinden er voortgangsgesprekken plaats. De adviseur Social Return koppelt bij bijzonderheden de voortgang terug aan de projectleider of contracteigenaar van de opdracht. Indien de opdracht ten einde loopt wordt een geplaatste kandidaat twee maanden voor afloop van zijn/haar overeenkomst benaderd vanuit de gemeente. Zo kan in gezamenlijkheid met betrokkene en opdrachtnemer gekeken worden naar het vervolgproces.

3.1.2 Arbeidsontwikkeling

Naast arbeidsparticipatie heeft Social Return tot doel de arbeidsontwikkeling van werknemers te bevorderen. Hieronder worden activiteiten verstaan in het kader van om-, her- en bijscholing van werknemers met als doel de arbeidsmarktpositie van deze werknemers te versterken. Arbeidsontwikkeling vindt altijd plaats in combinatie met werk. Het kan worden ingevuld door training en scholing. De ontwikkeling kan gericht zijn op vakinhoudelijke kennis maar ook op het verkleinen/wegnemen van bijvoorbeeld taalachterstanden. Inzet op taalontwikkeling wordt aanvullend gewaardeerd.

Arbeidsontwikkeling kan alleen als Social Return worden opgevoerd als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. de scholing/training plaats vindt in combinatie met werk in dienstverband;
2. met een erkend diploma of certificaat kan worden aangetoond dat werknemer een ontwikkelstap heeft gemaakt;
3. een factuur van de gemaakte opleidingskosten kan worden overlegd, exclusief btw, reis- en verblijfkosten;
4. het moet gaan om een werknemer die binnen de doelgroepen van Social Return valt (zoals omschreven in deze spelregels).

In overleg met de adviseur Social Return kunnen maatwerk afspraken worden gemaakt over (interne) opleidingen die niet worden afgesloten met een erkend certificaat of diploma. Social Return vraagt om een creatieve instelling.

Arbeidsontwikkeling (alle doelgroepen)	Tarief	Bonus
Vakinhoudelijke training en/of coaching	Op basis van gefactureerde kosten	geen
Taaltraining	Op basis van gefactureerde kosten	100% van de opleidingskosten tot een maximum van € 2.000

3.2 Opdracht sociale werkvoorziening en/of sociale ondernemer

Als een opdrachtnemer niet volledig invulling kan geven aan de Social Return verplichting met de hierboven genoemde opties dan kan, in overleg met de adviseur Social Return, een opdrachtnemer een inkoopopdracht plaatsen.

De inkoopopdracht wordt geplaatst bij een bedrijf voor sociale werkvoorziening of bij een sociaal ondernemer. Om als sociaal ondernemer erkend te worden, moet de onderneming:

1. een certificaat PSO 30+ overleggen of een gelijkwaardige accountantsverklaring waaruit blijkt dat minstens 30% van de werknemers mensen zijn met een afstand tot de arbeidsmarkt;
2. aantonen dat tenminste 50% van de totale inkomsten voortkomt uit de verkoop van producten en diensten.

Over de invulling gaat opdrachtnemer in overleg met de adviseur Social Return. Bij een inkoopopdracht wordt het factuurbedrag, exclusief materiaalkosten en btw opgevoerd.

De verhouding tussen salariering, opleidings- en begeleidingskosten laten we vrij.

3.3 Maatschappelijke activiteiten

Als een opdrachtnemer niet volledig invulling kan geven aan de Social Return verplichting met de hierboven genoemde opties dan kan hij door het uitvoeren van (een) maatschappelijke activiteit(en) invulling geven aan de Social Return verplichting. Het gaat om inzet (in natura) door het verrichten van activiteiten die:

1. arbeidsparticipatie of vakmanschap bevorderen. Denk bijvoorbeeld aan gastlessen over bedrijf, branche of sector of bedrijfsbezoeken;
2. brede maatschappelijke opgaven ondersteunen, gericht op (arbeids-)ontwikkeling, met als doel de (arbeids-)participatie van mensen te vergroten. Dit kan gaan om activiteiten gericht op taalontwikkeling van mensen, het bestrijden van eenzaamheid/sociaal isolement of een bijdrage aan de armoede- en schuldenaanpak.

Mogelijke voorbeelden voor invulling kunnen zijn:

Maatschappelijke activiteit	Tarief	Specificaties
Gastles over bedrijf, branche of sector	250 euro per les	Gemiddeld 2 uur per les. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.
Bedrijfsbezoek	500 euro per dagdeel	Gemiddeld 4 uur per bezoek. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.
Train de trainer. Als opdrachtnemer begeleidt u een docent in bedrijfs-, branche- of sectorontwikkelingen	500 euro per dagdeel	Gemiddeld 4 uur per training. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.

Activiteiten gerelateerd aan het ondersteunen van mensen gericht op (arbeids-)participatie (bijv. activiteiten in het kader van armoedebestrijding, schuldhulp en eenzaamheidsbestrijding)	500 euro per dagdeel	Gemiddeld 4 uur per activiteit. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.
--	----------------------	--

De tarieven zijn berekend op basis van de inzet van één medewerker. Het is mogelijk dat er meerdere medewerkers betrokken zijn bij het organiseren en uitvoeren van de maatschappelijke activiteit. In overleg met de adviseur Social Return kan ook de inzet van meerdere medewerkers worden gewaardeerd. De activiteiten moeten zo veel als mogelijk plaatsvinden in de gemeente.

Opdrachtnemer kan zelf een voorstel indienen om activiteiten in te zetten om aan de Social Return verplichting te voldoen. De adviseur Social Return kan opdrachtnemer ook verzoeken om tot een voorstel te komen voor het inzetten van een maatschappelijke activiteit. Dit naar aanleiding van signalen van behoefte vanuit de gemeente.

De opdrachtnemer wordt te allen tijde gevraagd een onderbouwd voorstel met urenspecificatie in te leveren bij de adviseur Social Return. In overleg wordt vervolgens de definitieve waardering van de activiteit bepaald. Opdrachtnemer levert na afloop van de activiteit bewijsstukken in om aan te tonen dat de activiteit(en) is (zijn) uitgevoerd.

4 Registratie

Door diverse gemeenten in de regio wordt de registratie van Social Return projecten tijdens de uitvoer bijgehouden in een softwareprogramma Wizzr, Daarom gaat gemeente Waddinxveen het softwarepakket van Wizzr gebruiken. Op deze manier wordt er voor opdrachtnemers eenduidigheid in werkwijze gecreëerd waardoor de opdrachtnemers efficiënter kunnen werken en hun kosten voor het uitvoeren van Social Return verlaagd worden.

De opdrachtnemer neemt binnen zeven kalenderdagen na definitieve gunning contact op met de adviseur Social Return (tel.: 140182 / email: socialreturn@waddinxveen.nl).

De opdrachtnemer krijgt een inlogcode en handleiding voor toegang tot het registratiesysteem. Aan de hand van het registratiesysteem wordt geregistreerd en gecontroleerd of aan de afgesproken Social Return verplichting voldaan wordt. Deze controle en monitoring wordt uitgevoerd door de adviseur Social Return, onderdeel van het werkgeversservicepunt Midden Holland (WSP). Het werkgeversservicepunt is een samenwerkingsverband tussen UWV, gemeenten, onderwijsinstellingen en kenniscentra.

In het systeem worden de uren en bedragen voor de invulling van de Social Return verplichting bijgehouden. Facturen voor opleidingen in het kader van arbeidsontwikkeling, waardering voor maatschappelijke activiteiten en inkoopopdrachten worden na afstemming met de adviseur Social Return in het registratiesysteem ingevoerd. Deze facturen worden gecontroleerd en geaccordeerd door de gemeente.

De opdrachtnemer voert in het registratiesysteem de medewerkers op die werkzaamheden bij de opdrachtnemer uitvoeren in het kader van de Social Return verplichting. Hierbij moet aangetoond worden dat de medewerker valt onder één van de in hoofdstuk 3 genoemde doelgroepen. Dit kan door een doelgroepenverklaring of een bewijs voor toekenning uitkering in combinatie met een loonstrook of arbeidsovereenkomst te uploaden in het registratiesysteem. De adviseur Social Return controleert deze gegevens op doelgroep, startdatum en periode tewerkstelling. Een kopie van de loonstrook en/of arbeidsovereenkomst kan ter controle opgevraagd worden.

Ter controle van de inzet van stagiaires dient de opdrachtnemer een door de school erkende en ondertekende stageovereenkomst te overleggen. Deze stageovereenkomsten kan de opdrachtnemer uploaden in het registratiesysteem.

Uren ter vervulling van de Social Return verplichting kan de opdrachtnemer per week, vier-wekelijks of per maand invoeren, maar uiterlijk zes weken na de betreffende verloningsperiode. De gemeente heeft het recht om de betreffende uren, welke na de deadline van zes weken worden opgevoerd, niet mee te tellen voor de invulling van de Social Return verplichting. In het registratiesysteem is de realisatie ten opzichte van de Social Return verplichting inzichtelijk. Als er afwijkingen worden geconstateerd dan neemt de gemeente met de opdrachtnemer contact op.

5 AVG

De opdrachtnemer moet op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) de medewerker(s) informeren dat persoonsgegevens worden overlegd voor de verantwoording van de Social Return verplichting.

De opdrachtnemer voert in het registratiesysteem de medewerkers op die werkzaamheden bij de opdrachtnemer uitvoeren in het kader van de Social Return verplichting. De gemeente heeft beveiligingsmaatregelen getroffen om deze persoonsgegevens te beschermen in het registratiesysteem. De gemeente en/of het coördinatiepunt Social Return vraagt alleen persoonsgegevens op die strikt noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de monitoring Social Return. Het betreft in dit geval de naam, geboortedatum, postcode en het type uitkering (en begindatum en einddatum van de uitkering) van de betrokken medewerker.

6 Rekenvoorbeelden

Hieronder worden voorbeelden gegeven van de invulling van een Social Return verplichting.

Voorbeeld 1:

<p>Opdrachtwaarde/inschrijfsom: 1.200.000 euro Social Return verplichting: 5% Social Return verplichting in geld: 60.000 euro Looptijd van de opdracht: 1 jaar</p> <p>Een optie om de Social Return verplichting in te vullen is dat de opdrachtnemer één medewerker uit de doelgroep Participatiewet aanneemt (die korter dan een jaar geleden zijn laatste uitkering heeft gekregen), en daarnaast één WW-er die langer dan een jaar een WW-uitkering heeft, beiden op basis van een fulltime dienstverband voor minimaal één jaar.</p> <p>De rekensom is dan als volgt: Eén medewerker uit de doelgroep Participatiewet < 52 weken in dienst, fulltime: $1 \times 1976 \text{ uur} \times \text{€ } 17,70 = \text{ongeveer € } 35.000$</p> <p>Eén medewerker uit de doelgroep > 1 jaar WW, fulltime $1 \times 1976 \text{ uur} \times \text{€ } 12,70 \text{ euro} = \text{ongeveer € } 25.000$</p> <p>+</p> <p>Totaal: € 60.000 De opdrachtnemer heeft de Social Return verplichting volledig ingevuld.</p>

Voorbeeld 2:

<p>Opdrachtwaarde/inschrijfsom: € 2.000.000 Social Return verplichting: 5% Social Returnverplichting in geld: € 100.000 Looptijd van de opdracht: 2 jaar</p> <p>De opdrachtnemer kan de Social Return invullen met het fulltime in dienst nemen van een werkzoekende uit de doelgroep Participatiewet waar nog een stukje arbeidsontwikkeling aangeboden wordt (taaltraining en sectorspecifieke training). Voor het laatste stukje van de invulling neemt opdrachtnemer een leerling VSO/PRO in dienst en verricht opdrachtnemer een maatschappelijke activiteit.</p> <p>De rekensom is dan als volgt: Eén medewerker uit de doelgroep Participatiewet fulltime: 1e jaar: $1 \times 1976 \text{ uur} \times \text{€ } 17,70 \text{ euro} = \text{ongeveer € } 35.000 \text{ euro}$ 2e jaar: $1 \times 1976 \text{ uur} \times \text{€ } 22,80 \text{ euro} = \text{ongeveer € } 45.000 \text{ euro}$</p> <p>1 jaar leerling VSO/PRO $1 \times 1976 \text{ uur} \times \text{€ } 5,10 = \text{ongeveer € } 10.000$ Totaal arbeidsparticipatie: € 90.000</p> <p>Maatschappelijke activiteit: 5 dagdelen 'train de trainer' à € 2.500 (in totaal), 5 dagdelen bedrijfsbezoek à € 2.500 (in totaal) en 10 dagdelen ondersteuning schuldhulpverlening à € 5000 (in totaal). Totaal maatschappelijke activiteiten: € 10.000</p> <p>+</p> <p>Totaal: € 100.000 De opdrachtnemer heeft de Social Return verplichting volledig ingevuld.</p>
--